

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Πρωτ. 11 12/1970*

Α/
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 /

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κοσμοπόλις). Βασιλόπουλον
(παλαιότερον ὄνομα Μπρίνιδα.), Ἐπαρχίας .. Αὐδώνης
Νομοῦ? Ιωαννίνων.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος. Παναγιώ-
της... Γκούμας... ἐπάγγελμα .. δημοδιδάσκαλος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Βασιλόπουλον... Ζίτας... Ιωαννίνων
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον.... Τρία... (3).
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον .. Δημήτριος... Ψυχουκιάς

.....
ἡλικία... 76... γραμματικαὶ γνώσεις... Δ' Δημοτικῶν.

.....
..... τόπος καταγωγῆς Βασιλόπουλον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

Α. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Τὰ ποτιστικὰ συνεχῶς διὰ σπορὰν...
Τὰ ξερικὰ ἐνηλλάσσοντο διὰ σπορὰν καὶ διὰ βοσκήν.
Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα;? ἐν ἡ. λ. λ. α. ο. ν. το.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
.. Ἀν. ἡ. κ. ο. ν. ... εἰς τοὺς... χωρικοὺς. (ἐξοράδῃ τοῦ 1910 ἐπὶ τῶν
Τούρκων)
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ο. πατὴρ... διατηρεῖ... τὴν περιουσίαν... του
καὶ... διανέμει... εἰς τὰ τέκνα... του... μετὰ τὸν
θάνατόν του. —

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *Ἀσχολοῦνται καί ἐν...*

τῶν γεωργίαν καί ἐν τῶν κτηνοτροφίαν...

2) Οί τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; *Ναι.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *Εὐχρηστοί με ἀέκκρητον τῶν οἰκογενειῶν (45% εἰς Τούρκας καί 55% εἰς Ἕλληνας).*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.). *Συνήθως Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...*

Ἐπὶ Τουρκίας Σκλάβοι, μισακάτορες, Νοικοκυραῖοι.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *ἔν. ἔν. δας.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Οχι.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Οχι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ... *Εἰς Ἀθήνας, καὶ Σμύρνην.*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Ἐπὶ γαιαν. ἔρχεται.

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

? Ε. Π. αἰ. ν. εν. το. τὰ χωράφια με ζωϊκὴν κόπρον... (Βοῶν, αἰγοπροβάτων... κ. λ. π.)

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; το. 1875... 1935... περίπου.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ 1945 καὶ ἐντεῦθεν.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... το. μονόφτερο εἰς τὰ πεδινὰ καὶ τὸ δίφτερο εἰς τὰ βουνὰ. Ἡ προμήθεια ἐγένετο ἀπὸ τὰς εἰδηροποιεῖας τῶν χωρῶν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἁρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χειροχρῆμα 4. χεῖνι 7. ... 10. ὀπὴ γὰρ νὰ τοποθετηθῇ
2. μὲν γὰρ 5. ὀπὴ πεδινῶν 8. βερτάρι θεῖται ἡ μὲν χεῖρ
3. πεδινῶν 6. βερτάρι 9. ... (τὸ περὶ νι).

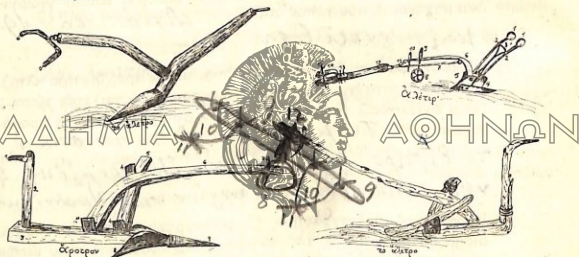

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... ἀπὸ τοῦ 1955.

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἀπὸ τοῦ 1955.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Λη. χρησιμ. παλαιῶν*
 5) Μηχανή ἀλωνισμού *ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960.....*
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον :... *Τὸ... Κατεσκεύαζαν*
οἱ... ἰδιοὶ... οἱ γεωργοί...

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Χειροξάβη</i>	6. <i>Γιρτάρει</i>	11. <i>Ζεβραχοίκα</i>
2. <i>Χειροξάβη</i>	7. <i>Ὀπή</i>	12. <i>Καβὰι</i>
3. <i>Ποδάρει-γυή</i>	8. <i>Λευρία</i>	13.
4. <i>Επάρει</i>	9. <i>Ζυγός</i>	14.
5. <i>Ε.Γ.Ι.Χ.Α.Ε.Π.Α.Θ.Υ</i>	10. <i>Ζεβχες</i>	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

...Τ.ὸ... χρησιμοποιοῦμεν... εἶναι... ἀκριβῶς...
...Τ.ὸ... κατασκευασμένο... εἶκον... ζυλοφάιν...
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... Ἐκ...
...κατασκευασμένο...

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ... Ἐκ...
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

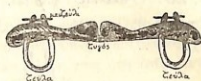
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Ἐκ... χρησιμοποιοῦντο... πριόνι, σκεπάρνι, ἰδεκάρι,
ἀρίδα, ξυλοφάι, ἀρνάρι...

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος..... *Βόες, ἑῖς παρ, ἔχρησαν αἱ, ενος, -*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;..... *Καὶ... δύο. ζῶα... καὶ... ἑν...*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ἦτο καὶ εἶναι ἀναγκαῖος διὰ τὰ βόδια...

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιστοῦ καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτοὺς) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεῦλες, πιζέυλια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λουῖρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Λ. ἐχονταί... Λ. σιδηροί...*

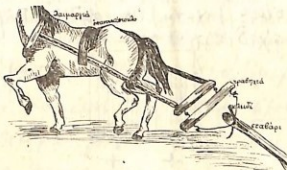
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Ἀπὸ τοῦ 1955.*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Μὲ μίαν ἀετὶν καὶ 2 ζεῦλα.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

..Εἶναι... ἄκριβες... ὡς... τὸ... κατωτέρω... εἰς... κονί...
 ..Σάφηναι... ..

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος): 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

..Ἄνδρας... .. ὁ ἰδιοκτήτης... τοῦ... ἁγροῦ... ..

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

..Ὁ... ζυγός... ἐπὶ... μὲν... σὺν... βοδιῶν... καὶ... τὸ... ξύλινον... ἄροτρον... διὰ...
 ..συνδεθῇ... εἰς... ἀροτρία... τοῦ... ζυγοῦ... ..

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... .. Ὁ... ζυγός... ἐπὶ... μὲν... σὺν... βοδιῶν... καὶ... τὸ... σιδηρένιον... ἄροτρον... διὰ... εἰς...
 ..δὴ... μὲν... ἐπὶ... τὰ... σιδηρένια... εἰς... ἀροτρία... τοῦ... ζυγοῦ... ..

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

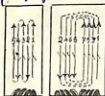
Μὲ... σχοινί... ἐπὶ... κέρατα... καὶ... μὲ... θηρία...
 ..σὺν... αὐτῇ... καὶ... εἰς... κατευθύνει... ὁ... γεωργός... τὰ... ζῶα... ..

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μ. ἢ τὸ ἄροτρον τῶν δύο ἄροτων ἐργάζεται κατ'εὐθείαν γραμμὴν ὡς τὸ σχεδιάγραμμα α...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Μ. ἢ τὸ ἄροτρον (μχαλὴ) ἐντὸς ἀγ. τοῦ περικυκλικῶς ὡς τὸ σχεδιάγραμμα β. —

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριές, γκαμῖς, σπασιές, μεσάρες κ.λ.π.); ... ἔχ. ν. α. τ. ο. καὶ γίνεται... εἰς χωρὶς-δ. α. σ. (σποριές) ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν; με ἀρχικίαν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῇ τὸ ἄροτρον; ... εἰς τὰ πετρώδη καὶ ἐπικλινῆ... μετὰ τὸν ἀγρον...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὄνι: καθέτως, βαθύς, βαθιὰ κλπ.

... Τρόποι ὀργώματος ἢ σκαμ. καὶ εἰς καὶ... μετὰ τὸ ὄνι καθέτως, βαθύς καὶ βαθιὰ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
 ἢ ἄλλων. ... κατὰ τὰς... καὶ... βλάβας... τοῦ ὀργώματος
καὶ διὰ βλάβας, ... πηχίους... ἢ... σπορὰς...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ
 γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέ-
 γονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργιά,
 διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Εἰς τὰ καλαμώκρια γίνονται
2 ὀργώματα (ὀρχωμα - διὰ βλάβας) καὶ μετὰ
τῆς σπορᾶς καὶ ἐνέχυρα βλαστίσματα, φθινό ὀρχωμα
Εἰς τὰ σπορὰ γίνονται ἢ σπορὰ καὶ ἐνέχυρα
μετ' ἐνὸς ὀρχώματος...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ὀρχωμα - διὰ βλάβας - φύτευμα

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
 νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐπὶ ἐνὸς ἔτους...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
 θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
 ποίαν ἐποχὴν; ... 2 ὀργώματα... ἐν Ἄκαιστῳ

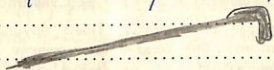
5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
 π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
 βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

Τὸ... τὸ σπ. βάλαν...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
 ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
 τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

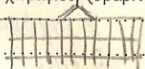
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἅκρῳ τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

.....Καὶ ἀρῖ. ἴσται. μετὰ τοῦ Βουκέντρου.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

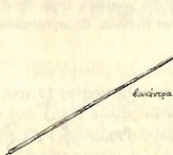
Γίνεται.

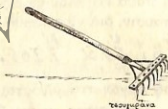
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

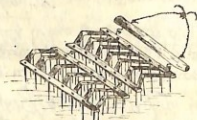
καλίντρα

τσουμάκα

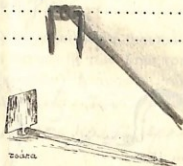
ὁ βυλκεῖνος ἢ ράκκος

σβάρνα εἰδερένα

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάππα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
 αὐτὰ δύο καταγράψω εἰς κοινὸν βιβλίον καὶ ἐπὶ τῆς
 τῆς δι. κ. ε. λ.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Εἰς τὸ ὄργωμα βοῦδες... εἰς τὴν ἀπορὰν... 2... ὁ σπαρτὴς
 καὶ... ὁ... τ βαρὺ δ. τ. ε. γ.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Ποτιστικὰ χωράφια... σπορὰ...
 πεταχτὴ κατὰ τὴν καλλιέργειαν.
 σκαμνίζονται

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

κατὰ προτίμωσιν... ποτιστικὰ, ἀμύδα καὶ
 ψηρικὰ... ἐκαλλιεργοῦντο.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

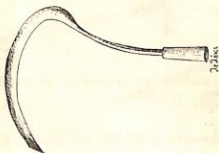
... ἐξυπακούστω... εἰς... αὐλάκια
 καὶ... ὁ... γ. οὐ... ρ. ε. γ.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)... *Μὲ τὸ δρε-*
πάνι... ὡς τὸ... κατωτέρω... ὁδοντωτό

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

*Ἦν... χρήσι... καὶ σήμερον... εἶναι... τὸ...
ὡς... ὡς... ὁδοντωτό... δρεπάνι...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα)... *Μὲ κόβα*

ὡς ἡ κατωτέρω.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν).....

*Ἡ κόψη... τοῦ... δρεπανιοῦ... εἶναι... ὁδοντωτή...
ὡς... κόβας... εἰς... ὡς τὴν εἰκόνα... ὁδοντωτή...*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσετε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἡ χειρολαβὴ... ἦν... (δρεπάνι - κόβα)

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

ὁ βιθυνεργός

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

Ὁ θερισμός τῶν ρεβιθῶν, τῆς γαλῆς καὶ τῆς ρόβης γίνεται καὶ σήμερα δι' ἐκρίδας.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ.

ἐπὶ Σοφίας ἐξ ὕψους 0,25 μέτρα ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μετὰ τὸ δρεπάνι.

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ἀκαθάρτιστα καὶ κεκαυμένα

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

οἱ οἱ οἱ οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ χερήρια καὶ τὰ χερήρια.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

4 χερήρια τοποθετοῦνται μαζί καὶ γίνεται τὸ χερόβολο. αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκυλίες.

Λέγονται ἀγκυλίαι

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ;

Ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Δι' ὑπάρχον. θερισταί αἱ ἐποῖοι καὶ ἀγκυ-
νται ἀπὸ ἄλλων τόπων.

- 2) Πῶς ἡμέροντο οὗτοι : με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν).

Ἡμερομίσθια με μεροκάματα. ἢ ἀμοιβή...
ἢ εἰς χρῆμα... ἢ εἰς εἶδος... μετὰ φαγητοῦ...
ἢ ἀνευ φαγητοῦ... καὶ ἄλλοι... φαγητοῦ... ..

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἐφέρον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντο τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Οἱ δὲ ἐφέρον... τὰς χεῖρας... τὴν ἀρι-
στεράν... Οἱ δὲ... περιεβαλόντο... τὴν
πρῶτην ἡμέραν... εὐτεῖς ἔφρασαν... 2
πρῶτες ἡμέρες ; 2... ἀνα-... εὐτεῖς ἔφρασαν...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐκτὸς τῆς τριτοῦς ἡμέρας οὐδὲς πρὸς τὴν ἡμέραν τῶν μηνῶν οὐδεμίαν διὰ κρίσεως δίδεται. —

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ν. α. ν.

Διὰ φωνὰς ἀμεσικὰς τραγούδια : ὡς : κ. Π. Ἀγγέλου
κ. Ο. Κατωκτιώνης γγ., κ. Μιχ. Βλαχά. ἐροβόρεν
κ. γ. : π.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Οὐδὲν ἐχθρικὸν ἔθιμον
ἐπάρχει κατὰ τὸν θερισμὸν
.....
.....
.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... Μ. ἐν. α. ν. ... 2-3

ἡμέρας χιτρώματα καὶ μετὰ χιτρώματα
τὸ δεμάτιασμα. —
.....
.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρίε, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιοῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομέρῳς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Οἱ... ἔδισαι... οἱ... θειρίσαι... μετὰ... 2... 3... ἡμε-
ρας... τὰ... δένον... δεμάτια... Εὐδένοντο
μὲ... βροῦλα... ἢ... με... βροῦλα... μονοκεντρί-
οἱ... ἐργαλεῖον... ἐχρησιμοποιοῦτο...
Τὰ... χεῖρ... βροῦλα... ετοποθετοῦντο... ἐξ...
δεμάτι... εταφοειδῶς... ἐξ... τὰ... κατω...
τέρω... εἰ... θειρίσαι... δεμάτι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θειρισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνεκεντρώνοντο... ἐξ... ἑνὸς... μέρους... τοῦ θει-
ρισμένου... ἐργαλεῖον... ἢ... καὶ... οὐκ...
ἐκ... μέρους... τοῦ μέρους... τοῦ χωρίου...
Συνεκεντρώνοντο... περὶ... τὰ... τοῦ... δεμάτια... καὶ
ἐτοποθετοῦντο... ἐν... ἐκείνῳ... στάχους... σπυριδι...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ ἑκατονταετίας περίπου.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς...!

Τὸ γένωμα γίνεται πὺν φέβρουα-
ριον με Μάρτιον.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

Ἡ ἐξαγωγή γίνεται με
τὰ δίκτυον, ὡς τὸ κατωτέρω σχέδιον!

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

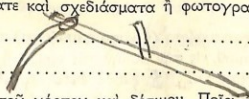
- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διάστροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα με ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

Δὲν ἐβυνθίζετο παλαιότερον ἡ διαστροφὴ
τῶν ζώων μετὰ τὸν χειμῶνα με ξηρὰ
χόρτα (σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἀπὸ δεκαε-
τίας. Περὶ τῶν ἡρχικῶν τῶν τῶν.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ με ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.).

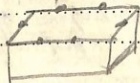
με κόσσαν.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Αντ. τὸ δέντρο... ἐχρησιμοποίητο.*
μὲν καὶ...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματίων πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέρουντο... εἰς τὸ... ἄλωνα.
μὲν... ἀχυροκαθόδας.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Υπάρχει καθορισμένος τρόπος τοποθέτησός; *Ἄλωνα.*

Εἰς... καθόδας.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνα διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν... ἄλωνα.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... *Ἐξω... τοῦ χωρίου... εἰς... ἔξω.*

*εἰν... βίχρα... ὅπου... ἔφη... ἡ... ἡ γῆ...
 διὰ... τὰ... ἄλωνα.*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀνήκει εἰς 3-4 οἰκογενείας. Ὁ ἐδικογ. τῆς αὐτῆς
ἐμφυλίου πρῶτον καὶ ἐν στήθι. α. εἰς 2-3 φοι. —

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀπὸ τῆς 20^{ης}
ἰουλίου... μέχρις τῆς 10^{ης} Αὐγούστου. —

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματὰ. γιν. αὐτ. με
δάπεδο. ἐκ. χώματος καὶ βαλζα. ἀχρημάτος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).... Ἐπισκευὰ γίνεται ἐκαστον ἔτος

πρὸς τῆς ἐναρξέως των ἀλωνισμοῦ. εἰς ἐπαλείψις
των δαπέδων... με πηλόν καὶ κόπραν βοῶν. —

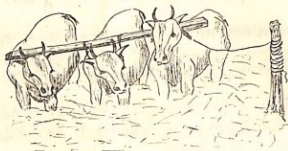
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Τὴν... μετὰ

ἡμέραν... προετοιμαζέται... καὶ... τῆς... ἀπὸ
ἀρχῆς. εἰς... ἀλωνισμοῦ. —

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

4) τοποθετοῦν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ ἀλωναίου...
(στρούρα)... καὶ... ἀλωνίζονται... πρὸς τὰ...
ἐξω...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
ναίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπαραγρός,
στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

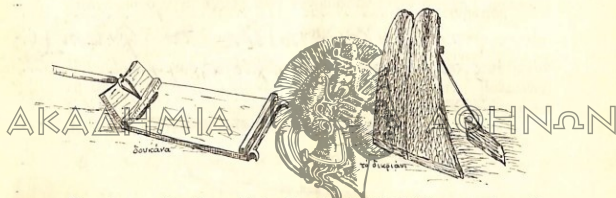
Τὰ ἀλωναία... μέχρι... πρὸς 5/ετίας... ἐξήντητο
διὰ ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.)... ἀπὸ... πρὸς...
τίας... ἔρχονται... τὸ... ἀλωναία... διὰ... ἀλωναί-
α... μηχανή...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινες τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτον δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Τὰ... ἄλωνα καὶ μηχανὰ... ἐδίδοντο... ἀπὸ... τοῦ καπνιστοῦ
 τὰ... ἐδίδοντο... ἀπὸ τῶν κέρατα καὶ θυμιά... σιῶ... ἀπὸ... ἢ ἀπὸ
 ἡ κρη. τοῦ... ἐχρ. τοῦ... ἐξ... τῶν... ἀπὸ... ἢ ἀπὸ...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; ...

Ὁ ἀρχὴ παλαιότερα καὶ ὁ κ. δ. ο. ρ. τ. κ. δ. γ. ἢ...
 ἐξ... τὰ κατωτέρω... ἐχέδον...

ὅχι.

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην;

Ἀρχίζει... ὁ... ἀλωνισμός... ἀπὸ... τοῦ... ὥραν
πρῶτῃ... καὶ... διακόπτεται... τοῦ... 2...
... ἀρ. αὐ... Μὲν... ταῦτα... ἀρχίζει...
... τοῦ... ἀλωνισμοῦ... ..

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοικράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

... ἡ... ἐργαλεῖα... ποιεῖτο... τοῦ... ἐργαλεῖα...
... τοῦ... κατωτέρω... ἐργαλεῖα...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους;

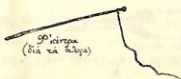
Ναι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ναι... λέγεται... κ. καριότικι...
... φ' κέντρα... (Αἰχ. τὰ...)

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

.. Ἀ. ἐ. ς. τ. α. ι. .. ε. κ. .. Ἀ. μ. ν. ι. γ. γ. ... ἐ. ν. α. ... τ. α. ν. ι. ... ἡ. φ. ε. ρ. α.
 .. ἔ. χ. ἰ. ν. ε. ι. α. .. —

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

.. Ἀ. ἐ. ς. τ. α. ι. .. ε. κ. .. α. ω. ρ. ὀ. σ. .. γ. γ. —

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγιαῖτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τοὺς ἀλωνισμοὺς

.. ὀ. ... ἔ. ὀ. σ. ι. α. σ. ... ὀ. ... γε. ω. ρ. γ. α. γ. —

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Παλαιότερον ὑπῆρχον : ὁ ... κόπανος, τὸ
 ἀκόρι ... καὶ ... ὁ ... δάρτυς. —

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ταῦτα· ἔχ. ἰ. κ. α. ν. τ. ο. ... ἐ. κ. ... ξύ. λ. ο. ν. ... ζ. ι. γ. α. ν. ι. α. γ. ς.
 Ταῦτα ... ἔ. χ. α. ν. ... τὰ ... σχ. ἡ. μ. α. ... τ. α. ν. ... ἐ. π. ἰ. ὀ. ὀ. α. ν. ... εἰ. κ. ο. ν. -
 ζο. μ. ἑ. ν. α. ν. — — 23 —

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *Εἰς... τὰ... σταχύνι...*

*Ὁ κοπάνος καὶ τὸ ἐκόπι... χρησιμοποιοῦται...
ἐν τῇ γαστρῇ; τὰ ρεβίδια καὶ τὰ τριγυρόσπαρα...*

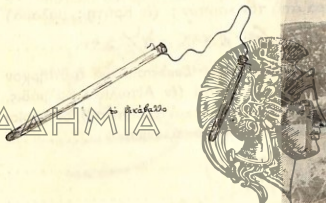

κοπάνος ἐτρογγυλός

ξύλο κομηνόσπαρα διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ σπαραῖος δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; ... *ὑπο... τῶν... μαζῶν... τῶν... οἰκ...*
γενεῶν... καὶ... ἐβοηθοῦντο... καὶ... ἐπὶ...
τῶν... συγγενῶν... τῶν...

21) Ποῦ ἐτοποιητοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Τὰ κοπάνισμα... ἐχέμετο... ἀπὸ... ἐν... ἐπὶ... τοῦ...
 ἐδ... ἀ... μί... σ... ἀ... καὶ ἐ...
 τῶν... ἀχυρο... τῶν σταχύων... —

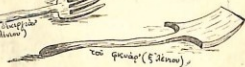
- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

ὅχι —

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
 Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Ἀλωναί... ἀλωνιστικῆς μηχανῆς... ἀπὸ... ἀλωναί...
 μινδού... ἐπὶ...
 β. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ! ...
 Ἀ... ἐ...
 Ἀ... τὸ...
 ἐ... κατωτέρω...
 ἐ... ἐρχ... —

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ἔχει στήμα σπαραχθῆναι... οὐδὲν.....
...ἐθιμον... ἀρχεῖ... ..

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
πτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ κτήριον (λίχνισμα)... γίνεται μετὰ...
τὸ δικράνι... καὶ... τὸ... τριμὸν... μετὰ...
κατωτέρω σχέδια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ ληνὴ... εἰς κοῦ... ..

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Λέγονται... κόντυλα... Τελιοποιούνται μετὰ...
τὰ... κόπανο... ..

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

Δὲν γίνεται δέντερον ἀνέμισμα

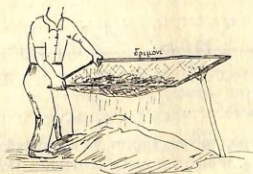
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἐξίνετα καὶ γίνεται ἡ διαλογή τοῦ
καρποῦ ἀπὸ τὰ κοντὰ μετὰ
κόσκινον (ντρίμόνι).

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

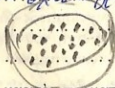
ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ?

Κρόθος τρυ-
γίζονται... εἰς... ἄλυσ... καὶ... ὁ... πάλαι... τὸ...
ρος... μὲν... ὅπως, μετὰ... ν.δ. ν. τριμνὴ ζεταί...
καρπός, εἰς τὸ... κατωτέρω... σχεδιάγραμμα...

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Σχηματίζεται... εἰς... σωρόν... μὲν... τὸ... γκιάρι,
μετὰ... ἀποθῆκην... ν.δ. μετὰ... εἰς... τὸ... ἀποθῆκην
ν.δ. μετὰ... εἰς... ἀποθῆκην... ὅπως... σωρόν...
χαράσσεται, ὅπως... εἰς... τὸ... γίνεται...

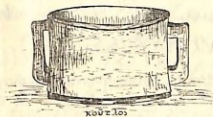
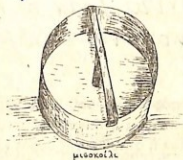
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

ὅπως... εἰς... ἀποθῆκην... ὅπως... εἰς... ἀποθῆκην...

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

> Εβδόμη... τε... δέκατο... Άρχαι... δεκάτου... ες το 2^{ον} μν.
 > Εβδόμη... μν... τε... 3^{ον} μν. (κατ' έρι.) ες... εκείνας
 12%

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) ... *Εἰς τὸν ἔμμετρον σὺν ἐξ*

Β. κρ. ς... κατέβα... Π. παρ. δια...
α. προφ. ακ. ς... κ. ς... β. κρ. ς... κατέβα...
δ. κρ. ς... το... β. β. ς...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) : *Ἀποθηκεύετο... ἐντός... τῆς... οἰκίας*

εἰς... ἀποκρίαν... ἢ... εἰς... Τ. Γενεαλογίαν...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τοῦ ἀχυρῶν ἀποδυναμωτο. α.
 ἀχυρῶνα., πηλῶν. τοῦ ἀχυρῶν., ἐξ. τοῦ χυ-
 ρίου. —

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγίνετο μετὰ τὸ ἀλώνι-
 σμα. μὲν εἰδικῶς καὶ κιν. ο. ἐναμα. δόφεν. α.
 ν. ι. φ. ι. α. ρ. η. δ. —

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκοστοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

.. Δὲν χι. ν. τ. α. ἢ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Πρὸ
 τοῦ θερισμοῦ. —

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

Δ'. ΕΘΝΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰουδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἀναμμα. γ. μ. π. α. β. ἢ τὸ ὑπαιθρον. ἐγίνετο κα-
 τὰ τὸ ἑσπέρas τῆς 23 Ἀποκριῶν
 καὶ ἐναμα. δόφεν. α. κ. π. ρ. α. ν. τ. δ. α. γ. —

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Τὴν ἡμέραν τῆς Ἀποκριῶν, ὥραν 9. μ. μ.
 ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ χωρίου. —

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Λέχεται κ. Πρωτόζαυ.

- β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυρὰν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; . . .

Τὴν ἀρχὴν 2-3. ἑγκριμένοι καὶ
πολλὰ παιδιὰ. —

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποίου μέρους; ... *Μα βέβαια ἀπὸ*
τὸ βέριζ τοῦ χωρίου δάσους, φέρουν γυὰρ τὰ
σπίτια καὶ οὗτοι τοὺς δίνουν τὰ πούρνου, οὗτοι
δὲν τοὺς δίνουν. ἠγαθόνον τὴν νύχτα καὶ κλέβουν.

- 3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Απὸ τὴν προσηγορίαν ἀπὸ 2-3 μέγεθος τοῦ ὄρα
 τὰ πλεονάζοντα μέγεθος τὰ 5-6 ἐν τὴν ἡμέραν
 καὶ γίνεται. ἕνας μέγεθος, ὅπως, τὴν ἑξῆς μέρα
 τὴν Ἀποκριὰν ἀναγινώσκοντες ἀπὸ τὴν καὶ γὰρ τὴν 4-5
 ἀπὸ τὴν ῥῆσιν τὰ 2-3 ὅσοι τὴν ἡμέραν τὴν
 ὅσοι, ὅσοις εἶναι τὴν ἑξῆς ἑτοίμος. —

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράφω τα σχετικά κείμενα: *Γίνονται μαθήματα
και περίξ της πύρας τραγουδιού διάσπρα τραγού-
δια εμπορεύματα, ριχνονται μικρές νουθεσίες και
γίνονται μεγάλοι θόρυβοι από τις συνές
όσον των παρηγορημένων.*

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Γέννηση συνδυαστά, Χρόνος, Γενέτης
 γέννη. & π. του. Παιδα. —

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

καίονται πυρὰν ξύλα.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ὁμοίωμα.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἡ περιγραφή τοῦ ἔθιμου ἐστὶν ἐκ τῶν ἀναμνηστικῶν ἐρωτήσεων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ